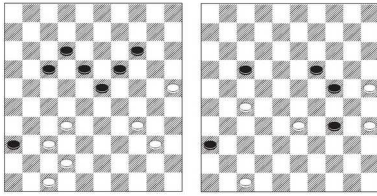

Dammen

TON SIJBRANDS

In Cordier-Groenendijk, de veelbewogen partij die beslissend was voor de uitkomst van de strijd om de wereldtitel, was na 41 zetten de stelling van het linkerdiagram ontstaan. Zwart gaat overduidelijk aan de leiding. Toch hoeft wit nog niet te wanhopen:

42.32-27? (maar hierna wordt de weg naar een puntending ijzingswekkend smal; veel veiliger was 42.34-30!) 42...19-24! 43.40-35 23-29! 44.34x23 18x29 45.42-38 12-18! 46.37-32! [alleen zo; het alternatief 46.37-31? had verloren door 46...17-22!! (met dank aan het sterke stuk op 36!)] 47.31-26 22x31 48.26x37 18-22! 49.37-32 29-34! 50.38-33 14-19 en wit komt nergens meer] 46...18-23! 47.38-33 29x38 48.32x43 23-29!

Het is ontegenzeggelijk Groenendijks verdienste dat hij het zijn tegenstander zo moeilijk mogelijk weet te maken. Zo had wit zich op 48...24-29? nog ruimschoots gered met 49.43-39! (wél de enige!) 49...17-22 50.27x18 23x12 51.39-34! 29x40 52.35x44 =. Maar na de tekstzet zou datzelfde 49.43-39?, hoe voor de hand liggend ook, juist in een verloren eindspel resulteren. Men zie: 49...14-19 50.39-34 29x40 51.35x44 19-23 52.44-40* 23-29 53.40-35 29-34 54.35-30 24x35 55.25-20 34-40 (niet 55...35-40? en 40-44-49 wegens 20-14-9-3-25-39! =) 56.20-14 40-44! 57.14-9 44-49! met een probleemloze 4x2.

49.43-38! (voorlopig verdedigt wit zich correct) 49...29-34! 50.38-33 14-19

Zie rechterdiagram

De tweede diagramstand geeft het op-één-na belangrijkste moment van de partij weer. Analytisch blijkt wit het nog nét te kunnen houden. Maar om te beginnen moet die remise van heel vór komen. Bovendien betreft het hier zo'n typische 'computerwijsheid'. Cordier spéélde dan ook:

51.33-28?

Hoewel wit het hiermee in materiële zin gelijk houdt (binnen acht zetten zal het 5x5-eindspel tot een 4x4 worden gereduceerd), is de tekstzet tóch fout. Hij had juist twee schijven moeten offeren met 51.25-20!! 24x15 52.35-30!! 34x25 53.33-28, om na 53...25-30 54.27-22 17-21 (54...19-23?! 55.22x11! 23x32 56.11-7! =) 55.22-18 30-34 56.18-12 34-39 niet met 57.12-7/8? (57...39-44! +) maar met de tussenzetten 57.28-22!! 39-44 58.22-17!! te vervolgen.

De eerste rechtvaardiging voor die vrijwel onmogelijk te vinden manoeuvre is dat zwart na 58...44-49 59.17x26 precies een tempo te kort komt: er had uitsluitend winst voor hem in gezeten als 19 al op 24 had gestaan! (Al luistert het ook dan onvoorstelbaar nauw!) Maar de werkelijke pointe van 28-22-17!! schuilt in het gegeven dat wit na 58...21-26 59.12-7! niet meer goed van tweede dam is af te houden, bijvoorbeeld 59...44-50 60.17-12 of 59...44-49 60.7-1! In plaats van 59.12-7 echter níét 59.17-11? wegens 59...44-49! 60.11-6 19-24!! (verhindert 61.12-7/8? door 61...36-41!! +) 61.6-1 49-21!! 62.12-7 21-49! 63.1-6 49-40! 64.7-1 40-45! met na 65.6-33 45-50! (65...26-31? =) 66.33x20 15x24 en 24-30-35 - Karen, Bob, Roel, Pim en Jan: allemaal even opgelet! - winst als in de beroemde(?) studie van P.N. Faure.

Maar die remise lag - zoals impliciet gezegd - echt niet voor de hand. En na het gespeelde 51.33-28 had Groenendijk de winst, en

daarmee de wereldtitel, voor het grijpen...

(Slot volgt)